

ABONAMENTUL:

un an . . . 120 Lei
jumătate
de an . . . 60 Lei
templarul . . . 3 Le

INSERTIUNI

reclame după învoială

ROMÂNUL

REDACȚIA

și

ADMINISTRAȚIA

ARAD,

Strada Mețianu No. 1

Tip. „Erdélyi Hirlap.”

La Alba-Iulia.

Sfântă și mare zi răsare, pentru poporul Român, la 6 Mai în străvechea țară Alba Iulia. Spiritele lui Avram Iancu și a tribunilor săi cari pluteau prin văzduh deasupra plaiurilor Românești plângând soarta neamului lor pentru care își dădură pământului mai înainte de vreme ceace era a pământului, își vor alina durerile ce le îndură de aproape un veac, căci această sfântă zi va fi, va trebui să fie ziua în care se vor desăvârși reavăzările visate de acest neam de când, în urma descălecării lui Traian, se cămădi prin altoirea mlădiței romane în trunchiul poporului dac alui Decebal.

Cine ar putea să tăgăduiască acestui popor dreptul la viață și cine l'ar putea oare să-l împiedece a-și croi singur soarta? Dacă aproape două milenii a putut să răzbească spre o viață eternă prin zidurile atâtor dușmani cari îl înconjurau, este cineva care se îndoiește că azi, întărit și mărit prin unire, să nu poată răzbi fața de un dușman slăbit prin el însăși, terorizat de formidabila voință a națiunii și, pedesupra, laș? Intimidările, meschinăriile, falsurile, minciuna, înșercarea de a induce în eroare nu mai prind. Tertipurile și toate planurile de zădărniciere vor găsi teren preșălit, căci astăzi și cele mai devotate elemente ale puternicilor de ieri le cădează trădarea lor. Drapelele din tuntea coloanelor ostășești se vor căca în fața suveranității suveranului popor. plumbul gloanțelor destinate în arma fiului pentru tată și prin arma fratelui pentru frate se va transforma în unt, iar oțelul alb al sabiei se va topi în fața focului ce arde în prima fiecărui bun Român.

Vom trăi în 6 Mai la Alba-Iulia voicelile vremuri ale lui Iancu. Munții puseși, regatul dispărutului rege, se vor cutremura sub pașii voinici ai neamului. Văile nu vor mai plânge și strănii arbori, în care și-a crestat rețele munților numele și poruncile și se vor mai boci. Dar vor răsună cântecele de sărbătoare ale norodului ce se va scurge pe potecile călărate de voinicii cari făcură adinioară începutul, acărui continuare fu unirea în 1918.

Urmași demni ai înaintașilor noștri și demni de încrederea ce și-o aușeră în noi când jertfindu-se ne dădură țară spre a o păstra și înfrumusețea, sortiți pentru o mai bună viață, vom croi drumuri pe sub pământ pentru a lua parte la marea sărbătoare dela Alba-Iulia, unde neamul românesc își va înmormânta jal-

nicul trecut pentru ca să-și croiască un strălucit viitor. Ori, tot aici se va stabili ca acest popor să-și poarte rușinosul jug înainte. În acest caz lașitatea acestei națiuni ar deveni proverbială.

Pentru răsturnarea tiranilor stârpirea tâlharilor, și, mai presus de toate, pentru intronarea dreptății:

„Români, la Alba-Iulia!” A.

Salutul Românului azi este: **Alba-Iulia**, — iar răspunsul: **6 Maiu Frați Români din orașul și județul Arad! Alba-Iulia — 6 Maiu acesta este și salutul Vostru, folosiți-Vă numai de acest salut, ca să țineți minte ziua de apoi a Invierii Neamului de sub jugul liberal și să fiți cu toți acolo: la Alba-Iulia în 6 Maiu 1928!**

Alba-Iulia — 6 Maiu 1928

Manifestul partidului național-țărănesc către țară.

Incapacitatea regimului liberal primejduiește existența statului.

Cetățeni!

Partidul național-țărănesc, în ceasul acesta de grea cumpănă al vieții noastre naționale, crede de a sa datorie să facă apel la conștiința cetățenească și națională a întregii țări, ridicându-se pe deasupra tuturor considerațiilor mărunte de competițiuni sau rivalități de partid.

Lupta pe care o duce partidul național-țărănesc nu se mărginește la o simplă discuțiune asupra problemelor politice curente.

Ea este în realitate continuarea străduințelor seculare ale neamului printr-o efortare eroică, voința de a trăi liber și unit.

Dar entuziasmul popular și credința națională au căzut victime, în fața unei oligarhii și plutocrații lipsite de orice scrupul, care a încercat să exploateze tragedia neamului în scopurile sale de dominațiune și împilare.

Războiul s'a sfârșit de zece ani.

De zece ani provinciile românești, scuturându-și jugul străin, s'au hotărât să pună temelile unui stat național românesc, liber și independent.

Dar prin cruda ironie a soartei, o coterie plutocratică a știut să utilizeze armele incredinței în 1916 guvernului de atunci în scopul apărării țării împotriva dușmanului străin, — pentru a duce război împotriva provinciilor alipite, împotriva claselor producătoare și a maselor populare din întreaga țară, chemate la viața politică prin însăși jertfele lor.

Astfel, de zece ani trăim sub un regim de opresiune și exploatare, în care jandarmeria, starea de asediu, cenzura și nesocotirea desăvârșită a tuturor legilor, a constituit singurul mijloc de a menține dominațiunea guvernelor liberale fățișe sau camuflate.

Cetățeni!

În teorie avem o viață constituțională, bazată pe sufragiul universal pe regimul reprezentativ și pe responsabilitatea ministerială.

În practică sufragiul universal sa dove-

dil o minciună. De opt ani țara n'are reprezentanță națională.

Conținutul urnelor a fost înlocuit, libertatea individuală călcată în picioare, presa înlănțuită, administrația, poliția, magistratura, armata au fost deviate dela marile lor misiuni de ordine, dreptate și apărare națională spre a fi transformate de guverne înconștiente în instrumente de corupțiune și opresiune electorală.

Corpurile legiuitoare au fost produsul artificial al violențelor polițienești, al fraudelor administrative și din nenorocire, de multe ori, al abuzurilor unor magistrați nedemni de înalta lor misiune.

Cetățeni!

Gospodăria economică a țării, așezată pe baze fundamentale greșite, este ruinată.

Agricultura lucrează în pierdere numai pentru că organizarea sa nouă, reclamată de necesitățile reformelor agrare, este nesocotită și ignorată, — dar este de dreptul prigoniță prin taxe vamale care împiedecă procurarea de bune și ieftine unelte agricole și taxe de export care descurajează intensificarea serioasă și închide porțile și sacrificiile bugetare ale contribuabililor țării sunt îndreptate pentru menținerea unei industrii parazitare.

Iar comerțul cinstit merge la faliment pentru a lăsa loc comerțului exploatare.

Politica de revalorizare monetară, menită să protejeze interesele bancare ale regimului, a dat faliment și partidul liberal a fost obligat să adoaptă soluția stabilizării monetae, fără a trage însă nici o consecință de ordin politic din aceasta abdicare totală dela programul său economic.

Politica de refacere a țării „prin noi înșine”, dela început condamnată din cauza lipsei capitalului mobil indigen, distrus de război, a exclus importul capitalului străin a impus dezastruoase măsuri de moratoriu față de creditorii țării și ne-a creat o reputație tristă de xenofobie economică, prin care s'a ruinat creditul țării, s'a împiedecat refacerea economiei noastre și punerea în valoare a unor imense bogății naționale.

Sub mantia naționalismului economic, partidul liberal a procedat la o sistematică

și străduitoare acaparare a tuturor bogățiilor țării: carbuni, petrol, gaze, metale, minereuri, păduri, uzini, fabrici, conducte de petrol, pescării, căderi de apă, stațiuni climatice și balneare, mijloace de transport, cămine, cereale, comerț de bancă. Săpt ce reprezintă o valoare în această țară, au fost cauzate fie cu ajutorul legilor transformate în instrumente de jaf, fie cu ajutorul unui întreg aparat administrativ de birouri și de comisi, îngrămădindu-se în câțiva ani în câteva mâini, bogățiile imense ale țării și transformându-le într-o uriașă întreprindere parazitară, care se nutrește din mizeria obștească.

Urmarea imediată a unei astfel de politici economice trebuia să fie fiscalitatea nefastă de astăzi: birurile apăsătoare smulse cu greutate unei țări sărace.

Cetățeni!

Deși descentralizare este regimul legal, administrația publică se află sub un regim de centralizare excesivă care este urmarea directă a sistemului absolutist aplicat în politica generală a țării.

Noile provincii obișnuite, cu regimul unei autonomii locale, vechi de secole, adânc înțrătată în tradiții și dominată de un puternic spirit de legalitate, au fost aspru lovite de o centralizare brutală, care adăugată unei unificări nechibzuite și corupții administrative a provocat o nemulțumire generală contra spiritului îngust și metodelor balcanice, cu care partidul liberal administrează țara în general și în deosebi noile provincii.

Cetățeni!

După zece ani dela un război în care lipsa noastră de pregătire tehnică ne-a dus la jertfe inutile, situația armatei noastre, suprema noastră speranță în fața unor primejdii în fiecare zi mai amenințătoare, este durerosă.

Situația externă a României ne dă în tot așa de mare măsură dovada incapacității regimului. Opt ani de nepricepere a împrejurărilor, de neprevădere și de nehotărâre au dus țara la discredit și izolare.

Azi Ungaria, dezarmată de tratate, se poate înarma și poate agita chestiunea revizuirii tratatului dela Trianon și a schimbării frontierelor noastre, fără ca un cuvânt de protest, sau un gest de bărbăție să fie făcut la noi din partea unui guvern lipsit de autoritate, de demnitate și patriotism.

Un asemenea regim politic, vinovat de atâtea grele păcate nu se mai poate prelunge o singură zi fără a primejdi existența însăși a Statului nostru și fără a amenința iremediabil puterea de viață și puțința de propășire a poporului nostru.

Cetățeni!

În lupta politică ce se desfășoară astăzi, stau față în față, de o parte o clică despotică și hrăpăreață și de altă parte națiunea românească întreagă.

Partidul național-tărănesc, atât în urma alegerilor, cât și a manifestărilor populare grandioase, cari au avut loc în toate regiunile țării, are credința, că reprezintă adevărata voință națională și are misiunea de a duce la izbândă lupta pentru emanciparea națională și încheierea Statului român.

În această credință, partidul național-tărănesc face apel la națiune, pentru ca în ziua de 6 Mai, în adunările simultane din toate centrele însemnate ale țării și mai cu seamă dela Alba-Iulia, să i se încredințeze în mod solemn și categoric mandatul expres de a o duce la realizarea neîntârziată a emancipării sale politice, sociale și economice, în condițiunile și cu mijloacele, pe cari le va socoti potrivite.

În consecință, congresului partidului național-tărănesc dela Alba-Iulia îi va reveni sarcina de a traduce în hotărâri precise sentimentul națiunii.

Cetățeni!

Lupta noastră având caracterul, nu de luptă politică obișnuită ci de adevărată acțiune națională, sunteți datori cu toți să vă dați prinusul și concursul pentru izbândă finală.

Trecând dar peste toate piedecile și amenințările, să ne dăm cu toți întâlnire la

Alba-Iulia, București, Iași, Craiova, Cernăuți și Braila, Duminică la 6 Mai.

Onoarea națiunii și respectul, ce trebuie să avem față de jertfele mântuirii noastre obligă pe toți să contribuim la încheierea cu orice mijloc a acestei lupte pentru căpătarea generală a libertății și a legalității.

Comitetul de direcție al partidului național-tărănesc:

Președinte, Iuliu Maniu. Vice-președinte, I. Mihalache, Al. Vaida-Voevod, Gr. I. Brătianu. Secretar general, Mihai Popovici. Secretar central, Mihai Popovici.

Frați Români!

Veniți cu toți la Alba-Iulia să ne apărăm libertatea și să instituim legalitatea!
La 6 Mai, la Alba-Iulia!

FRATILOR!

După întrunirile mărețe cari s'au ținut la Iași, Făgăraș, Craiova, ieși, Cernăuți, Galați și după grandioasa adunare cu 100 000 de Români dela București 18 Martie,

DI Dr. IULIU MANIU, presidentul Partidului Național-Tărănesc ne cheamă pe ziua de

6 Maiu, la Alba-Iulia

FRATILOR!

Pregătiți-vă! Nici un sat să nu lipsească. Dela 18 ani în sus numai vânzătorii poporului vor rămânea acasă!

Nu așteptați alte porunci. Pregătiți-vă liniștiți, în tăcere, voi de voi, dela om la om, din sat în sat și faceți raport conducerii județene a Partidului nostru.

Luați merinde pe 3-4 zile, căci orașul Alba-Iulia e prea mic, ca să poată hrăni potopul norodului doritor de dreptate și libertate. În seara de 5 Maiu să fiți în satele din apropierea Albei-Iuliei. Frații buni de acolo vă vor da adăpost.

Nu ascultați de ademenirile simbrășilor liberali. Știți că vorba lor e o minciună, prietenia lor fariseism, făgăduințele lor deșertăciuni.

În 1918 la Alba-Iulia am hotărât Unirea. Acum vom arăta lumii, că tot poporul, Regățean, Basarabean, Bucovinean, Bănățean și Ardelean e hotărât, să închege și desăvârșească Unirea printr'un guvern ieșit din încrederea unui parlament cinstit și liber ales.

FRATILOR!

Plecând la Alba-Iulia pe jos, cu trăsura ori cu trenul, roștiți și o închinăciune în fața icoanelor sfinte din casele voastre, ca Dumnezeu să ajute dreptății, și să lumineze mințile Inaltei Regențe, ca să știe să se ridice la mărimea datoriei sale: de a înfrâna nedreptatea, a mântui țara și neamul de prăbușirea, spre care ne împinge pacostea liberală. Din hotărârile pe cari le va lua **congresul dela Alba-Iulia** trebuie să răsară libertatea întemeiată pe lege și belșugul pentru țara aceasta frumoasă și pentru toți fiii ei bravi și cinstiți.

Jos tirania uzurpatorilor liberali! Vină împărăția omeniei, legii și dreptății.

La 6 Maiu în ALBA-IULIA

trebuie să fie marele praznic al împlinirii dorințelor poporului și al încheierii politice a neamului nostru

Trăiască Partidul Național-Tărănesc și Președintele nostru

DI Dr. IULIU MANIU
La revedere la ALBA-IULIA

Comitetul de organizare pentru Alba-Iulia și Banat al Congresului

Președinte:
Dr. Alexandru Vaida-Voevod
vice-președintele Part. Național-Tărănesc

Secretar:
Dr. George Cristescu

Bunii prietini I. Georgescu și I. Vulpe dați în judecată

Vineri în 27. I. c. a fost desființat Tribunalul Arad Sc. II. în corul Dr. Ficker-Bălăcescu desbaterea cesului electoral intentat contra Georgescu și I. Vulpe.

Acuza era reprezentată prin d. Ștefan C. Pop și Dr. Victor Hoșu aparători fiind d. n. Dr. I. Robu și I. Coțoiu. Era de față și d. procuror Ștefan C. Pop.

Acuzații nu s'au prezentat, Georgescu scuzându-se că »agende oficiale« il împiedicaser iar I. Vulpe nici nu a aflat de cușă se scuze.

D. Dr. V. Hotăran în o cuvânt frumos documentată a arătat sfidător comisa de acuzații, producând scuză nu se pot accepta. Având în vedere prefectul Georgescu are și alte d. penale la Tribunal, este deci un recidivist precum împrejurarea că s'au prezentat peste 100. de săteni ca matori a cererii acuzații prin mandat de aducere și pentru desbatere prezentați în fața instanței.

Tribunalul voind a cruța un »peștel« de aceasta rușine, — a amânat desbaterea pentru o dată care se va comunica.

6. Maiu 1928. Alba-Iulia

Instiințare. Aduc la cunoștința on. dame că dela 1 Mai am mutat **salonul pentru ține de dame** în noul palat Neuman. Roagă și pe mai de parte binevoitorul sprijin: **Carol Noszkay.**

Di Iuliu Maniu în Arad.

— La Timișoara. — Drumul la Arad. — În casele Dlui Dr. Ștefan C. Pop. — În gara Arad. — Epilog. —

D. Iuliu Maniu președintele partidului național-tărănesc în tendința reușitei cât mai grandioase a marelui manifestații din 6 Maiu a. c. dela Alba-Iulia ne cunoscând nici o oboseală, după atâtea alte organizații a cercetat. Vineria trecută, și dacă numai pentru 2 oare, organizația județului Arad.

Iubitul nostru președinte era anunțat deja de joi pentru vineri seara, în urma unor împrejurări neprevăzute însă programul s'a schimbat radical și șederea D-Sale în Arad, spre marele nostru regret s'a limitat la abia 2 oare.

D. Iuliu Maniu a sosit la Timișoara Vineri la oarele 12 a. m., primit fiind la gară de fruntașii organizației din Timiș și mult popor venit spontan la auzul vizitei proiectate.

Din Arad întru întâmpinarea Dlui Iuliu Maniu s'au deplasat în 2 mașini D-nii Dr. Ștefan C. Pop, Dr. V. Hotăran, Nic. Adam, Dr. E. Veliciu și I. Chera.

D. Iuliu Maniu abia sosit la Timișoara a primit știrea telegrafică, că este urgent reclamat la București. Afând de legătura bună dela Arad la București, ce este după masă la oara 5 și sfert, după masa comună dela «Regele Ferdinand» la oarele 2 și jum. luând în o mașină loc cu D-nii Dr. Ștefan C. Pop și Sever Bocu, în alte mașini fiind însoțit de D-na M. Bocu, d-nii Dr. Sever Dan, deputat, Popescu din Lugoj, Dr. C. Băran și arădenii veniți pentru întâmpinare. D. Iuliu Maniu a luat drumul spre Arad, unde a sosit la casele dlui Dr. Ștefan C. Pop la oarele 3 și un sfert.

Vestea venirii dlui Iuliu Maniu la Arad s'a răspândit fulgerător. Membrii intelectuali ai partidului și mulți săteni cari erau cu afaceri în Arad amânându-și călătoria, s'au adunat în număr mare pe oara indicată în casele dlui Dr. Ștefan C. Pop. Curtea era plină de săteni din toate părțile județului, erau peste 250 de săteni, iar intelectualii aproape 100.

Din cei prezenți am putut nota pe următorii: Dr. I. Marșieu cu d-na, A. Birtolon cu d-na, Dr. V. Hotăran, Dr. T. Pap, Dr. S. Popoviciu, Dr. A. Botiocu, Col. Alex. Vlad, Dr. I. Borneaș, Dr. D. Cosma, C. Teodorescu, Nic. Adam, Dr. E. Veliciu, Dr. A. Raicu, I. Chera, Dr. C. Luțai, protopop Crășnic, preoții: Șt. Leucuția și I. Marșieu, profesorii: Popoviciu, I. Ardelean, Manole, Candale și Grapini, Dr. R. Laza, Dr. C. Buștea, Dr. V. Muscan, R. Giungiu, Dr. I. Furdul, Dr. Șt. Grigoroviciu, Dr. Moga, Dr. Vladislav, Dr. S. Damian, Dr. A. Lazar, Dr. Bărbuși, I. Stroia, T. Vățianu, C. Beleş, Ganea, Alex. C. Pop, frații Ianota, Feodor etc. etc.

Sosirea dlui Iuliu Maniu a fost primită cu nesațite ovații și o impresionantă bucurie. Di Iuliu Maniu a ținut întâiu să vorbească sătenilor adunați, unde le a expus însemnătatea adunării dela Alba-Iulia indemnând la lua parte cât mai multă lume. Sătenii vădit impresionați și mulțumiți până'n adâncul sufletului lor, că au putut să vadă și să audă cea ce este Iuliu Maniu, idolul neamului, cu o veșnică amintire au părăsit casele dlui Dr. Ștefan C. Pop.

Fruntașii partidului fiind prezentați individual au fost invitați de d. Iuliu Maniu la un mic sfat.

Deoparte este de înțeles, că Di Iuliu

Maniu a fost asaltat de zăritii corespondenții ziarelor din Capitală și reprezentanții presei minoritare. D. Iuliu Maniu n'a avut însă ce să le comunice, ce a avut de spus chiar recent le a dat în vileag prin presa din Capitală, mai mult nu avea ce spune, căci cum zicea D-Sa: «eu știu tăcea». De altă parte n'am putut înțelege înzistinta acea mare a confratilor când au dat de un refuz categoric, răpind partizanii timpul și așa scurt de a putea sta de vorbă cu șeful, bombardându-l cu cele mai imposibile întrebări. Așa cel dela «Brasósi Lapok» ori «Keleti Ujság» a pus dlui Maniu între barca, dacă cele 17.000 de poliți țărănești dela banca insolubilă, «Victoria» nu influențază politica partidului în județ (Sic!) la ce d. Iuliu Maniu cu mult spirit a răspuns: «Politică pe bază bancară fac liberalii, ei vă pot da indicațiuni în privința aceasta». Toate preținsele interviewuri publicate de ziare în legătură cu scurta ședere a dlui Iuliu Maniu în Arad sunt apocrife, crâmpea poate din convorbiri de refuz a unui interview.

În absența Doamnei Eugenia C. Pop, d-na Ani Birtolon, fiica dlui Dr. Ștefan C. Pop a dat în onoarea dlui Iuliu Maniu o delicioasă gustare. Apropiindu-se vertiginos timpul plecării lumea prezentă s'a îndreptat spre gară pentru a aștepta pe șeful iubit, care nu a întârziat mult de a sosi.

Ajuns pe peronul gării d. Iuliu Maniu

a fost lung ovaționat de lumea adunată în mare număr. Strigătele de «Trăiască Iuliu Maniu», «Trăiască Alba-Iulia» nu mai conțineau, fără a lipsi nici huiduielile la adresa urgisitului partid liberal.

D. Iuliu Maniu suit în vagon, și acompaniat pe drum de D-na și Di S. Bocu, D-na și Di Aurel Birtolon și d. Dr. Sever Dan, a stat de vorbă cu cei prezenți, iar la plecare luându-și un călduros adio dela partizanii din apropiere, trenul între lungi și călduroase ovațiuni la adresa dlui Iuliu Maniu și a revederii la Alba-Iulia s'a pus în mișcare cu adâncul regret în suflet, că aceasta vizită a fost și dacă frumoasă, dar atât de scurtă, par-că era un vis...

Dar repede am fost aduși la realitate, căci zbirii guvernului nu puteau lăsa o șerbare atât de frumoasă neconturbată și lipsită de râvnă nejustificată. Căci ce alta a fost tendința de a aresta pe vre'o 2 dintre aderenții noștri de cât o mângâiere de noș «merite» înaintea guvernului de azi? Acei comisari ori sub-comisari de gară repede au primit corecțiunea bine meritată, de care se puteau lipsi și care au provocat-o absolut inutil...

Zicem și noi, ca mulțimea ce ovaționa:
**Trăiască Domnul Iuliu Maniu,
prim-ministrul Țării Românești!**

In 6. Maiu a. c. Români sunt la Alba-Iulia.

Bestii...

Plut.-major de jandarmi: Nicolae Dumitru din Chișineu Criș.

Guvernul prin slugile sale, în fruntea cărora în județul Arad stă faimosul Georgescu, care se vede că nu reacțiază la avertismente verbale, ci așteaptă avertismente mai eficace, caută prin orice mijloace de a intimida și împiedeca mulțimea de săteni de a se deplasa la Alba-Iulia. Știu ei prea bine, că Alba-Iulia înseamnă sfârșitul domniei arbitrar și desăgărăii sufletesti provocate și menținute de o haită de hiene, cari în Țara românească nu văd alta decât un bun particular, iar în Ardeal o colonie de exploatat.

Aceste hiene apoi nici nu aleg mijloacele de a căuta să triumfe voința lor. Ei nu au nimic sfânt înaintea lor, sunt ienicerii domniei fanariote liberale, iar arma lor de convingere este bestialitatea, baioneta și glonțul.

Azi dăm două specimene de aceste bestii-hiene, unul este cel ce formează al doilea titlu al acestui articol.

Plut. maj. din Chișineu-Criș, membru în casina română de acolo — ce minuni nu se pot întâmpla azi, — care și până acum s'a dovedit de prototipul bestialității și nerușinării, aranjor de scandaluri și pângăritorul memoriei oamenilor mari ai neamului, pe care un ținut bogat, cuminte, cinstit cum este cel al Chișineului trebuie, ca prototipul corupției liberale, să'l sufere cu scârba și rușine, în bestialitatea lui perversă când trebuie să-și arate virtutea de mentinător al „popularității liberale” nu cunoaște marginile impuse chiar bestiilor.

Așa în neputința lui de a putea pune stavilă ritmului popular, care vrea să-și eluple libertatea și dreptatea la Alba-Iulia, — cu deliciul unui indian sadic din sălbăti-

ciile Americii de acum câteva sute de ani — a scos bravului sătean I. Rațiu din Și-clău toate unghiile de pe degetele dela picioare, iar din gură o măsea. Și azi zace în spitalul din Arad.

Oh! Voi călăi ai popoului românesc nu vă cutremurați de atâta bestialitate? Dacă nu vă este frică de Dumnezeu, nici de oameni nu vă temeți?

Plut. de jandarmi Marin Stan din Dieci.

Al doilea specimen de bestie este cel cu numele de mai sus, în ediție „ameliorată”.

Numitul tot în urmărirea scopurilor descrise este un bun tovarăș al lui Nic. Dumitru. Marin Stan lucră cu masele, nu este așa circumspect ca Mic. Dumitru, care-și aranjează individual victimele.

Ni se comunică cea mai nouă ispravă a bestiei din comuna Dieci, plasa Șebiš.

Acum Duminică trecând prin comuna Dieci cu mașina dnii dr. E. Veliciu și I. Ardelean din Arad dr. A. Grozda și dr. A. Munteanu din Buteni și stând de vorbă cu oamenii din sat — drept garantat prin constituție — bestia cu un alt coleg sub titlu, că „este adunare”, ceace exista numai în fantazia lui bolnavă, a provocat mulțimea să se împrăstie, mulțime convocată de primar pentru convorbirea unor chestii sătești.

Lumea în dreptul său și fiind decisă a nu respecta țărădelegiile, nu s'a mișcat din loc, la ceace — și aici iasă bestia, — plut (fui) cu însoțitorul său a încărcat arma îndreptată contra celor vreo 200 de săteni, cari cu seninătate au așteptat desnodământul fatal. Nu s'a produs, căci tipii aceștia sunt și lași.

Poporul înfuriat între înjurături mai că a linșat această fiară sălbatică și dacă nu s'a produs, să se verse sânge de hienă, este a se mulțami numai fruntașilor noștrii, cari cu greu au liniștit lumea legitim înfuriată.

Proprietarii de băi, hoteluri și sanator

deci oferim mobilele noastre fabricate din cea mai bună calitate cu prețuri modeste, la cerere trimitem tarit:

Frații Fleischer fabrică de mobile de fer Arad, Strada Russu Șirianu No. 15.

operă în interesul lor propriu dacă camerele lor le desinfectează contra vermililor prin aranjarea mobilelor de fer și aramă,

Dar ca să se iacă obiectul nostru și de răs a declarat pe fruntașii noștri când ieșeau din comuna Revetiș de „arestați pentru propagandă”. Ia îndreptat spre Șebiș, dar el cu bicicleta lui tot nu mai îi ajungea, căci nu voia. Se va fi convins, că este și măgar: care lege interzice propaganda?

Dar dl prim-procuror, care dupăcum ni s'a adus la cunoștință, și ne place a crede că este așa, asemenea detestă aceste elemente cari ne fac neamul și țara de rușine, — nu să sesizează din oficiu?

M. R.

Pentru Alba-Iulia.

În articolul nostru unde tratăm isprăvile celor doi plutonieri de jandarmi, se învederează toată munca intensivă depusă de organele administrative pentru împiedecarea mulțimei de a merge la Alba-Iulia.

Afară de cele două întâmplări ni se anunță din toate părțile județului teroarea pe care o exercită îndeosebi jandarmii pentru a împiedeca lucrările pregătitoare și apoi deplasarea mulțimei pentru Alba-Iulia.

Col. Alex. Vlad și părintele M. Cosma pe Valea Deznei au fost obiectul grațiozității jandarmereștii. Liniștim cetitorii — au fost puși la punct.

Sunt sate unde s'a „bătut doba” că cei cari merg la Alba-Iulia vor fi pedepsiți. Sătenii în multe locuri individual sunt amenințați și terorizați.

Despre urgia aceasta nemiluită — ultimul act de barbarism și cavalerm frățesc a lui Georgescu — s'au convins și fruntașii noștri, cari Duminică aceasta au cutreerat județul în vederea adunării naționale dela Alba-Iulia.

Asigurăm însă pe teroriști și fricoși, că vom învinge toate greutățile și piedecile și vom merge mulți, mulți de tot la — Alba-Iulia.

Știm că ni se rezervă încă mari surprize, ne luăm voie însă a trimite un ultim avertisment către cei pe care îi privește, îndeosebi lui Georgescu, șefului poliției din Arad, și șefilor de gări, să caute ca subalternii lor să se mențină în cadrul strictei legărități și să nu împiedece lumea de a ajunge în gări și a se urca în trenuri.

Dacă o fac — îi privește, — să se știe însă că nu vor rămânea fără sancțiuni, și îndeosebi pot să-și aducă aminte că acele sancțiuni pot să fie și momentane și triste, căci: cine samănă vânt — furtună va secera.

Mai amintim numai atât, că zvonuri răspândite de organele administrative, că dl Iuliu Maniu și-a dat abdicerea, Alba-Iulia se amână etc., sunt glume de prost gust, cari desonorează pe cei ce le inventează și le răspândesc.

Alba-Iulia se ține, căci nici guvernul nu are curajul să încerce a opri aceasta mare adunare națională.

La revedere deci cu toții la Alba-Iulia!

Un cetățean maghiar șeful ocolului silvic din Păuliș.

În un număr al ziarului „Voința Popului”, a apărut un articol referitor la inginerul Szabó Albert, șeful ocolului silvic din comuna Păuliș.

În acel articol se desvăluie în câteva cuvinte, cine este dl inginer Szabó și cum înțelege D-sa să procedeze față de o instituție românească, cooperativa forestieră „Clădovana”.

Revenim și noi asupra acestui inginer silvic, pus în serviciul Statului, și care stă în țară cu pașaport, fiind cetățean maghiar.

Adevărul celor publicate în amintitul ziar, îl confirmă și faptul, că inginerul Szabó, de când se găsește în comuna Păuliș, a adunat rândurile iredentiștilor maghiari, constituindu-se în ședințe secrete, sub formă de vizite prietenoase.

Așa în casa unui proprietar de vie, nu demult a fost renumitul iredentist Barabás Béla.

În acea casă, au petrecut lângă pahare de vin, vorbind în șoapte, — cine știe de nu tocmai punerea la cale a distrugerii, pe cât e posibil a tot ce e românesc în comună.

Prezența iredentistului Barabás Béla, a avut ca urmare faptul, că inginerul silvic, — cetățeanul ungar — șicanează cooperativa forestieră „Clădovana” prin toate mijloacele posibile.

La venirea dlui în comună, ... când i s'a spus că, cooperativa „Clădovana” este o instituție pur românească cu interese pur naționale, — s'a exprimat prin cuvintele: „conducătorii cooperativei sunt niște vite de țărani români”, iar mai târziu că „eu nu stau de vorbă cu cooperativa, nu mă interesează”, etc

Adecă o instituție românească, nu este demnă de a fi sprijinită din partea Ocolului silvic, în capul căruia stă iredentistul Szabó Albert.

Domnule Szabó!

Deci nu pleci dintre țărani români, pe cari îi urăști și pe cari ia-i făcut „vite”...?

Când într-un rând, a avut cinstea acest inginer, să fie invitat la o serbare, culturală-națională românească din Păuliș, a luat cu scârbă hârtia pe care era tipărit, programul frumos al serbarei și a rupt-o în mii de bucăți, manifestându-și prin aceasta, scârba ce o are pentru nația românească.

Manifestările iredentiste ale inginerului în chestiune nu se mărginesc numai la aceste fapte.

Ele se întind și asupra propagandei de răspândire a ziarelor streine „Brassoi Lapok” etc. a căror sosire, zilnic o așteaptă inginerul cu nerădare.

De când Barabás Béla ia onorat cu vizita, ziarul „Brassoi Lapok” etc. continuă să se răspândească printre iredentiștii acestei comuni

În biroul inginerului — cetățean ungar — nu vezi alt ziar, decât numai „Brassoi Lapok”, plătit desigur de Stat, căci ziar românesc nu primește deși în buget se găsește contul abonamentelor la ziare.

Dar acest cetățean ungar, nici nu posedă bine limba Țării, în serviciul căreia se găsește încă, și a cărei pâine produsă prin sudoarea țaranului — pe care-l face „vită” — o mănâncă

Ne mirăm deci, cum acest cetățean ungar, funcționar al Statului Român, are pretenția de a se găsi în măsură să facă rapoarte în românește, căci desigur iredentiștii dlui, nu sunt capabili să-i vină în ajutor.

Poate domnul Bögözi Anton îl scoate din năcaz câteodată, căci sunt prieteni ne-despărțiți.

Pentru lămurirea opiniei publice asupra individului „Bögözi Antal”, dăm următoarele relațiuni:

În era maghiară a fost șeful ocolului silvic din comuna Păuliș.

Un inginer model pe acea vreme, căci „puturosul de valah” — cum îl numia acest săcui — nu putea pătrunde în biroul ocolului fără de „tămăie”.

După Unire, toți streinii găsiți în serviciu de Stat, fiind solicitați să depună jurământul de fidelitate, acest Bögözi Antal, a renunțat, la funcțiunea avută.

Ne mirăm cum de acest individ suspect, mai poate poseda permis de port-armă, când manifestările lui iredentiste au început odată cu refuzul depunerii jurământului de credință față de Țara care-l găzduiește.

Iată deci, cum în comuna Păuliș se găsește un cuib de iredentiști în frunte cu cetățeanul maghiar Szabó Albert, șeful ocolului silvic... I. A.

A P E L.

Prin aceasta rugăm deponenții institutului nostru cari au la noi depuneri peste 10.000 Lei și cari până în prezent nu au subscriș declarația de moratoriu, să binevoiască a se prezenta de urgență în biroul institutului între orele 9—12 a. m. și 3—5 p. m., aducând cu dânsii și libelele de depuneri.

„VICTORIA”

Institut de Credit și Economie.

URANIA

Dela 7 Maiu

Lupta navală

Rep. incepe la orele 5, 7 și 9

CINEMATOGRAFUL ELISABETA.

Dela 7 Maiu

Sclava albă

Reprezentările încep la orele 5, 7 și 9

APOLLO

Dela 3 Maiu

Lyon Lea

Rep. incepe la orele 5, 7 și 9

Culorile de priăvară cel mai frumos vopsește și curățe

HOSZPODAR

vopsitor Arad, Str. Strolescu No. 13.

Cadou de Paște!

Piane și Pianine

cele mai frumoase și mai bune calități dela Lei 45 până la Lei 80

cu coardă încrucișată și pedal de harfă

Stingl, Wirth, Hamburger, Wiener Genossenschaft, Lauberger & Closs, Hoffmann, Tettborn, Parttart, Vendl & Lung, Luner. Piane folosite cu prețuri etnice la MELIS ARAD, PIAȚA AVRAMIANCU No. 21

CEL MAI FRUMOS VOPSEȘTE ȘI CURĂȚE ALEXANDRU KNAPP

fabrică pentru vopsire și curățirea hainelor Arad. Prăvălie pentru primire Strada Brătianu No. 11 fabrică; Episcopul Radu No. 13. (Casa proprie) Comandările din provincie se găsesc urgent și perfect. On. publicului precum croitorii magazinelor pentru dame recomand

COLECȚIILE DE VOPȘIRE

cari se găsesc în cel mai scurt timp — strict după colecție — ată, mătăsuri, lână etc. se vopsesc în cele mai frumoasă culori de modă.

Serviciu prompt!

Prețuri etnice

Iosif Muzsay

ARAD, vis-a-vis cu teatrul

Tariful de primăvară:

Costum moda de primăvară	Lei 1600
Costum lână curată	2450
Costum covercot la modă	3150
Pardisiu de primăvară	1950
Ulster la modă	2350
Ulster covercot ori raglan	3500
Pardisiu fregoli	2100
Pardisiu de gumă	860
Costume de școala după ordin	1600

! Crotitorle după măsură!
! Mare magazin de postăvării!